

Beslutningsforslag nr. **B 88**

Folketinget 2016-17

Fremsat den 21. marts 2017 af Søren Søndergaard (EL), Nikolaj Villumsen (EL),
Rasmus Nordqvist (ALT) og Christian Poll (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning

om at afholde vejledende folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af den samlede økonomi- og handelsaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Canada på den anden side (CETA)

Folketinget pålægger regeringen at udskrive en vejledende folkeafstemning om, hvorvidt Danmark skal tiltræde den samlede økonomi- og frihandelsaftale mellem Den Europæ-

iske Union og dens medlemsstater på den ene side og Canada på den anden side (CETA).

Bemærkninger til forslaget

Formålet med indeværende beslutningsforslag er at sikre, at den danske befolkning får mulighed for at tage stilling til, om Danmark skal tiltræde den samlede økonomi- og frihandelsaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Canada på den anden side (CETA), gennem en vejledende folkeafstemning, som skal afholdes, inden Folketinget beslutter, om Danmark skal tilslutte sig aftalen.

I CETA-aftalen introduceres en ny form for investeringsbeskyttelse, hvor den tidligere ad hoc-voldgiftsprocedure, investor-til-stat-tvistbilægelsesmekanismen, erstattes af et mere domstolslignende organ. Dette nye domstolslignende organ, Investment Court System (ICS), opererer uden for det danske nationale retssystem og uden for EU-domstolen.

Dette risikerer at få vidtrækkende konsekvenser for Danmark, idet ICS vil kunne give multinationale selskaber, der investerer igennem et selskab i Canada, mulighed for at anlægge sag mod Danmark og EU, hvis det danske Folketing eller EU vedtager ny lovgivning, som begrænser et selskabs forventede indtjening. Alene sagsomkostningerne kan blive en væsentlig byrde for den danske statskasse. En opgørelse fra FN's konference for handel og udvikling (UNCTAD) viste i 2013, at alene sagsomkostningerne i ISDS-sager i gennemsnit overstiger 50 millioner kroner pr. sag (»Reform of investor-state dispute settlement: In search of a roadmap«, UNCTAD, IIA Issue Note, 2013, nr. 2, side 4).

En såkaldt »sunset clause« i CETA betyder desuden, at investeringsbeskyttelsen i aftalen kun kan opsiges med 20 års varsel. Tiltræder Danmark CETA, vil det således binde mange fremtidige folketingsflertal.

Advokater fra advokatselskabet LETT kom i et notat af 11. august 2016 frem til, at tvistløsningsbestemmelsen (ICS), som er indeholdt i CETA-aftalen, indebærer overgivelse af suverænitet i henhold til grundlovens § 20, fordi der er tale om overgivelse af dømmende myndighed med direkte virkning i Danmark (»Notat om, hvorvidt CETA-aftalen med Canada vil indeholde suverænitetsafgivelse i grundlovens forstand«, Georg Lett, 2016, jf. folketingsåret 20151, Europaudvalget, KOM (2016) 0470, bilag 1).

I en sag, som kan få så vidtgående demokratiske såvel som statsfinansielle konsekvenser for Danmark, og idet der kan være tale om afgivelse af suverænitet, bør Folketinget høre befolkningen ved en vejledende folkeafstemning, før Danmark eventuelt tiltræder frihandelsaftalen CETA.

Efter forslagsstillernes opfattelse bør Justitsministeriet udarbejde en egentlig suverænitetsredegørelse om CETA inden 2. behandling af beslutningsforslag nr. B 74. Såfremt denne redegørelse konkluderer, at der er tale om suverænitetsafgivelse i henhold til grundlovens paragraf 20, således at CETA skal godkendes ved fem sjettedeles flertal i Folketinget eller folkeafstemning, bortfalder dette beslutningsforslag.

Skriftlig fremsættelse

Søren Søndergaard (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at afholde vejledende folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af den samlede økonomi- og handelsaftale mellem Den Europæiske Union

og dens medlemsstater på den ene side og Canada på den anden side (CETA).

(Beslutningsforslag nr. B 88)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.